8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

1937 ий
26
ийунь
№ 41 (325)
Акшэ 6 ыр.

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ
Маробком
дэн
горком
орган

Амэрик Сойэдиньонно Штат

ВАШИНГТОН ШТАТ, ПОРТЛАНД ОЛА

„АНТ—25" САМОЛЬОТ ЭКИПАЖЛАН—ЧКАЛОВЛАН, БАЙДУКОВЛАН, БЭЛЬАКОВЛАН

Чаплэ сэҥымашда дэнэ тэндам шокшын саламлэна.

Моско—Иӱдвэл польус—Амэрик Сойэдиньонно Штатыш нигушак шичдэ гэройла чоҥэштымашым чаплын шуктымыда уло Совэт Ушэм шэмэр-шамычын йӧратымыштым да моктымыштым луктэш.

Палэмдымэ цэльым шуктымо пашаштэ чыла чаракымат сэҥышэ отважнэ да пэнгыдэ совэт льотчик-шамыч дэнэ кугэшнэна. Тэндам бнталына да киддам пэнгыдын кучэна.

И. СТАЛИН А. ЖДАНОВ
В. МОЛОТОВ Н. ИЭЖОВ
К. ВОРОШИЛОВ МИКОИАН
Л. КАГАНОВИЧ АНДРЭИЭВ
М. КАЛИНИН

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Конституцийым (Тӱҥ Законым) пэнгыдэмдымэ нэргэн

МАССР Чрэзвычайнэ XI Совэт Сйэздын пунчалжэ

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Чрэзвычайнэ XI Совэт Сйэздын пунчалжэ Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Чрэзвычайнэ XI-шэ Совэт Сйэзд пунчалэш:

Марий АССР Конституций (Тӱҥ Закон) проэктым Сйэзд Рэдакционно Комисс пумо рэдакцэ дэнэ пэнгыдэмдаш.

Сйэзд прэзидиум.

Йошкар-Ола, 1937 ий 21 ийунь.

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Конституций (Тӱҥ Закон) приниматлымым палэмдымэ нэргэн

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Чрэзвычайнэ XI-шэ Совэт Сйэздын пунчалжэ

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Чрэзвычайнэ XI-шэ Совэт Сйэзд ПУНЧАЛЭШ:

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик ыштымым да Рэспублик Конституций приниматлымым палэмдышаш вэрч 21 ийунь кэчым Марий Рэспублик шэмэр-шамычын пӱтынь калык пайрэмлан увэртараш.

СЙЭЗД ПРЭЗИДИУМ.

Йошкар-Ола, 1937 ий 21 ийунь.

МАРИЙ АВТОНОМ СОВЭТ СОЦИАЛИСТ РЭСПУБЛИК Конституций (Тӱҥ Закон)

I глава

Общэствын ышталтмашыжэ

1 статьа. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик—пашазэ дэн крэсаньык-шамычын социалист государствыжэ.

2 статьа. Марий АССР-ын политик нэгызшэ-помэщик дэн капиталист властьым сӱмырымэк, пролэтар диктатурым сэҥэн налмэк, царизм дэн руш импэриалист буржуазийын национальнэ пызырымаш гыч марий калыкым утарымэк да националист контррэвольуцым шалатымэк, шэмэр дэпутат-шамычын кушкын шушо да пэнгыдэмшэ Совэтышт улыт.

3 статьа. Марий АССР-ыштэ пӱтынь властьым шэмэр дэпутат Совэт гоч оласэ дэн йалысэ шэмэр-шамыч кучат.

4 статьа. Марий АССР-ын экономик нэгызшэ—капиталист систэм озанлыкым пытарымэк, производство орудий дэн срэдствылан частнэ собствэнностьым да айдэмэ айдэмым эксплоатироватлымым пытарымэк пэнгыдэмшэ социалист систэм озанлык да производство орудий дэн срэдствылан социалист собствэнность.

5 статьа. Марий АССР-ыштэ социалист собствэнность йа государствэннэ собствэнность форман (пӱтынь калык пого), йа коопэратив-колхоз собствэнность форман (посна колхоз-шамычын собствэнностьышт, коопэратив ушэм-шамычын собствэнностьышт).

6 статьа. Мландэ, тудын ньэдржэ, вӱд, чодра, завод, фабрик, шахтэ, рудник, кӱртньӧ корно, вӱд дэн йуж транспорт, банк, свäзь срэдствэ, государствын организоватлымэ шолдра йал озанлык прэдприйатьэ-шамыч (совхоз, машина-трактор станцэ шамыч да монь), тугак ола дэн промышлэннэ пунктласэ коммунальнэ прэдприйатьэ-шамыч да илымэ тӱҥ фонд государствын собствэнностьшо, вэс сэмын манаш, пӱтынь калыкын погыжо улыт.

7 статьа. Колхоз дэн коопэратив организацыласэ общэствэннэ прэдприйатьэ-шамыч, нунын чонан да чондымо инвэнтарьышт, колхоз дэн коопэратив организацэ-шамычын ыштымэ продукцышт, тугак нунын общэствэннэ сурт оралтышт колхоз дэн коопэратив организацэ-шамычын общэствэннэ социалист собствэнностьышт улыт.

Йал озанлык артэльын уставшэ почэш, общэствэннэ колхоз озанлыкын тӱҥ доходшо дэч посна, кажнэ колхоз сурт шкаланжэ изирак сурт-олмым, сурт-олмэш ыштымэ подсобно озанлыкым, илымэ пӧртым, продуктивнэ вольыкым, сурт кайыкым да йал озанлык тыгыдэ инвэнтарьым куча.

8 статьа. Колхоз-шамычын кучымо мландэ йара да срокдымын, вэс сэмын манаш, курымэшлан нунылан пэнгыдэмдалтэш.

9 статьа. Марий АССР-ыштэ, озанлыкын господствуйушо формо улшо социалист систэм озанлык дэнэ йыгырэ, закон почэш, шкэт озанлык да кустарь шамычын шкэ вийышт дэнэ, вэсын пашажым эксплоатироватлыдэ виктарымэ тыгыдэ частнэ озанлык лийын кэртэш.

10 статьа. Граждан-шамычын ыштэн налмэ доходыштлан да аныкыштлан, илымэ пӧртлан да подсобно сурт озанлыклан, сурт озанлыкысэ ӱзгарлан, шкэ кӱлэшлан кучылтмо ӱзгарлан личнэ собствэнность правам, тугак граждан-шамычын личнэ собствэнность наслэдствэ налмэ правам—закон арала.

11 статьа. Марий АССР-ын озанлык илышыжэ, общэствэннэ пойанлыкым кугэмдышаш вэрч, шэмэр калыкын матэриальнэ дэн культур илышыжым чарныдэ нӧлтышаш, социалист государствын нэзависимостьшым пэнгыдэмдышаш да тудын обороноспособностьшым вийаҥдышаш вэрч государствэннэ калык озанлык план дэнэ ышталтэш да виктаралтэш.

12 статьа. Паша—Марий АССР-ыштэ „кӧ пашам ок ыштэ, тудо ок коч" принцип почэш пашам ыштэн кэртшэ кажнэ гражданинын обäзанностьшо да чэстьшэ.

Марий АССР-ыштэ „кажнэ дэч способностьшо сэмын, кажнылан—паша ыштымыжэ сэмын" социализм принцип шукталтэш.

II глава

Государствын ышталтмашыжэ

13 статьа. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик РСФСР составыш автоном рэспублик права дэнэ пура.

ССР Ушэм Конституцийын 14 статьаштыжэ да РСФСР Конституцын 19 статьаштыжэ ончыктымо дэч моло шотышто Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик государствэннэ властьым автономий шот дэнэ шуктэн шога.

14 статьа. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик тыгай район-шамыч гыч ышталтын: Кырык-Мари, Йоласал, Звэнига, Иошкар-Ола, Косолоп, Кужэҥэр, Марий-Турэк, Морко, У Торйал, Оршанкэ, Параньгэ, Пэктубай, Роҥго, Шэрнур, Сотнур, Иурин да Марий АССР государствэннэ властьын кӱшыл органжылан вигак подчиньатлалтшэ Иошкар-Ола.

15 статьа. Марий АССР-ын кэлшымыжэ дэч посна Марий АССР-ын тэрриторийжэ вашталталт ок кэрт.

16 статьа. ССР Ушэм дэн РСФСР-ын законышт Марий АССР тэрриторийыштэ обäзатэльнэ улыт. Марий АССР-ын законжо ССР Ушэм дэн РСФСР закон дэнэ кэлшыдымэ годым, ССР Ушэм дэн РСФСР-ын законышт шукталтыт.

17 статьа. Марий АССР-ын кажнэ гражданинжэ РСФСР да ССР Ушэмын гражданинжэ.

РСФСР-ын да моло ушэм рэспублик-шамычын гражданышт Марий АССР тэрриторийыштэ Марий АССР граждан-шамыч дэнэ тӧр праван улыт.

18 статьа. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик властьын кӱшыл органышт да государствэннэ управлэньын органышт гоч шуктэн шога:

а) Марий АССР Конституцийым установитла, тудым РСФСР Вэрхов-

(Умбакыжэ 2-шо могырышто)

80

МАРИЙ АВТОНОМ СОВЭТ СОЦИАЛИСТ РЭСПУБЛИК КОНСТИТУЦИИ (Тӱҥ Закон)

Умбакыжэ

но Совэтлан пэнгыдэмдаш пуа да тудым шуктымым тэрга;

б) Марий АССР район - шамыч шэлалтмым, район, ола - шамычын границыштым установитла да РСФСР Вэрховно Совэтлан пэнгыдэмдаш пуа;

в) Марий АССР законым луктэш;

г) государствэннэ порьадкым да граждан-шамыч правам арала;

д) Марий АССР калык озанлык планым пэнгыдэмда;

е) Марий АССР государствэннэ бӱджэтым пэнгыдэмда;

ж) ССР Ушэм да РСФСР законлан кэлшышын, государствэннэ дэн вэрысэ налогым, сборым да налог дэч моло доходым установитла;

з) район, ола дэн йал совэтшамыч бӱджэт шуктымым вуйлата;

и) страховой дэн сбэрэгатэльнэ пашам вуйлата;

к) рэспублик подчиньэньыштэ улшо промышлэннэ, йал озанлык да сатулымо прэдприйатьэ дэн органызацэ-шамычым виктара, тугак вэрласэ промышлэнностьым вуйлата;

л) ССР Ушэм дэн РСФСР органшамыч подчиньэньыштэ улшо прэдприйатьэ-шамычын могай улмыштым, кузэ управльалтмыштым тэрга да эскэра;

м) ССР Ушэм дэн РСФСР закон почэш млəндэ, млəндэ ньэдр, чодра да вӱд кучылтмо порьадкым эскэра да вуйлата;

н) илымэ вэр дэн коммунальнэ озанлыкым, илымэ вэр строитэльствым да ола дэн калык илымэ моло вэр сайэмдымашым вуйлата;

о) корно ыштымашым, вэрысэ транспорт дэн вэрысэ свазьым вуйлата;

п) паша нэргэн ССР Ушэм дэн РСФСР закон-шамыч шуктымым тэрга;

р) тазалык аралымэ пашам вуйлата;

с) социальнэ обэспэчэньэ пашам вуйлата;

т) тӱҥалтыш дэн кыдалаш образованьэ пашам вуйлата; высшэ образованьэ пашам эскэра да тэрга;

у) Марий АССР културно-просвэтитэльнэ да наук организацэ дэн учрэждэньэ-шамычым вуйлата;

ф) физичэский культур дэн спорт пашам вуйлата да организоватла;

х) Марий АССР-ын суд органжэшамычым организоватла.

III глава

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик государствэннэ властьын кӱшыл орган-шамычшэ

19 статьа. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик государствэннэ властьын кӱшыл органжэ—Марий АССР Вэрховно Совэт.

20 статьа. Марий АССР-ын Вэрховно Совэтшэ Марий АССР Конституцийын 13 дэн 18 статьа почэш пумо чыла правам илышыш пуртэн шога. Тидэ права, Конституцийын ончыктымыжо почэш, Марий АССР Вэрховно Совэтлан подотчотно улшо Марий АССР орган-шамычын: Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиумын, Марий АССР Калык Комиссар Совэтын да Марий АССР Калык Комиссариатшамыч компэтэнцыш ок пуро.

21 статьа. Марий АССР-ын законым лукшо органжэ Марий АССР Вэрховно Совэт шкэтын гына лийын шога.

22 статьа. Марий АССР-ын Вэрховно Совэтшым Марий АССР граждан-шамыч сайлымэ округ йэда 4 ий сроклан, кажнэ 6000 йэнглан ик дэпутатым ойрымо нормо дэнэ, сайлат.

23 статьа. Закон Марий АССРын Вэрховно Совэтшэ тыгылай шукырак йӱк дэнэ приниматла гын, пэнгыдэмдымылан шотлалтэш.

24 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт лукмо закон марий да руш йылмэ дэнэ Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиум прэдсэдатэль дэн сэкрэтарьын кид пыштылтын публиковатлалтэш.

25 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт Марий АССР Вэрховно Совэтын прэдсэдатэльжым да тудын кок замэститэльжым сайла.

26 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт прэдсэдатэль Марий АССР Вэрховно Совэт засэданьым вуйлата да тудын кӧргӧ распорьадкыжым виктара.

27 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт сэссийым Марий АССР Вэрховно Совэтын прэзидиумжо идалыкыштэ кок кана пога.

Чэрэтдымэ сэссий-шамыч Марий АССР Вэрховно Совэт прэзидиумын кӱлэшлан шотлымыжо почэш альэ Вэрховно Совэт дэпутат-шамыч кокла гыч кумышо ужашыжын трэбоватлымыжэ почэш погалтэш.

28 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт Марий АССР Вэрховно Совэтын Прэзидиумжым тыгай составаным сайла: Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиумын прэдсэдатэльжэ, тудын кок замэститэльжэ, Прэзидиумын сэкрэтарьжэ да Прэзидиумын кандаш члэнжэ.

29 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиум шкэнжын чыла пашаштыжэ Марий АССР Вэрховно Совэтлан отчотым пуэн шога.

30 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиум:

а) Марий АССР Вэрховно Совэтын сэссийжым пога;

б) Марий АССР-ын законжым умылтара, указым луктэда;

в) Пӱтынь калык дэч йодмашым (рэфэрэндумым) ышта;

г) Марий АССР Калык Комиссар Совэтын пунчалышт дэн распорьажэньыштым, тугак Марий АССР-сэ район дэн ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын пунчалышт дэн распорьажэньыштым законлан кэлшыдымышт годым отмэнитла;

д) Марий АССР Вэрховно Совэт сэссий кокла жапыштэ, Марий АССР Калык Комиссар-Совэт прэдсэдатэльын тэмлымыжэ почэш, Марий АССР-ын посна Калык Комиссарым должность гыч коранга да вэсым шогалта, варажым Марий АССР Вэрховно Совэтлан пэнгыдэмдаш пуа;

е) Марий АССР почотно званым пуэда.

31 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт мандатнэ комиссым сайла, тудыжо Марий АССР Вэрховно Совэт дэпутат шамычын полномочийыштым тэрга.

Мандатнэ комиссын ончаш пумыжо почэш, Марий АССР Вэрховно Совэт посна дэпутатын полномочийжым йа чынлан шотла, йа сайлымым йӧрдымыш луктэш.

32 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт кӱлэшлан шотла гын, кэч могай паша дэнат слэдствэннэ дэн рэвизионно комиссым шогалта.

Чыла учрэждэньэ дэн должностьышто шогышо йэн-шамыч ты комисс трэбованьым шукташ да нунылан кӱлэш матэриал дэн докумэнтым пуаш обӓзан улыт.

33 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт дэпутатым Марий АССР Вэрховно Совэтын кэлшымыжэ дэч посна, а Марий АССР Вэрховно Совэт сэссий коклаштэ — Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиумын кэлшымыжэ дэч посна суд ончык мут кучаш шогалташ альэ арэстоватлаш ок лий.

34 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэтын полномочий жапшэ эртымэк, Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиум, Марий АССР Вэрховно Совэтын полномочий жапшэ эртымэ кэчэ гыч кок тылзэ дэч утла шуйыдэ угыч сайлымашым ышта.

35 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэтын полномочий жапшэ эртымэк, Марий АССР Вэрховно Совэтын Прэзидиумжо угыч сайлымэ Марий АССР Вэрховно Совэтын Прэзидиумжым ыштымэшкэ шкэ полномочийжым огэш кудалтэ.

36 статьа. Угыч сайлымэ Марий АССР Вэрховно Совэтым, сайлымэ мӧнгӧ, Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиумын тошто составшэ ик тылзэ дэч вараш коддэ, пога.

37 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэт Марий АССР Правитэльствым—Марий АССР Калык Комиссар Совэтым ышта.

IV глава

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликын государствэннэ управлэньэ орган-шамычшэ

38 статьа. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик государствэннэ властьын кӱшыл исполнитэльнэ да распорьадитэльнэ органжэ—Марий АССР Калык Комиссар Совэт.

39 статьа. Марий АССР Калык Комиссар Совэт Марий АССР Вэрховно Совэт ончылно мутым куча да тудлан отчотым пуа, а Марий АССР Вэрховно Совэт сэссий коклаштэ Марий АССР Вэрховно Совэт Прэзидиум ончылно мутым куча да тудлан отчотым пуа.

40 статьа. ССР Ушэм, РСФСР дэн Марий АССР-н законышт да ССР Ушэм дэн РСФСР Калык Комиссар Совэт пунчалышт дэн распорьажэньышт нэгызэш да нуным шуктышашлан лийын Марий АССР Калык Комиссар Совэт пунчал дэн распорьажэньым луктэш да нуным шуктэн шогымым тэрга.

41 статьа. Марий АССР Калык Комиссар Совэтын пунчал дэн распорьажэньэ пӱтынь Марий АССР мучко обӓзатэльнэ шукталтшаш улыт.

42 статьа. Марий АССР Калык Комиссар Совэт:

а) Марий АССР Калык Комиссариат-шамычын да тудлан подвэдомствэннэ улшо моло озанлык дэн культур учрэждэньэ-шамычын пашаштым ушэн, виктарэн шога; пӱтынь ушэмысэ да союзно рэспублик Калык Комиссариат уполномочэннэ-шамычын пашаштым ушэн, тэргэн шога;

б) калык-озанлык планым шуктышашлан мэрым ышта;

в) Марий АССР рэспублик дэн вэрласэ бӱджэтым шуктышашлан мэрым ышта;

г) общэствэннэ порьадкым кучымо, государствын интэрэсшым да граждан-шамычын правашт аралышашлан мэрым ышта;

д) шэмэр дэпутат-шамыч район да ола Совэт исполнитэльнэ комитэт-шамычын пашаштым вуйлатэн, тэргэн шога.

43 статьа. Марий АССР Калык Комиссар Совэтын район дэн ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэт исполнитэльнэ комитэтын пунчалышт дэн распорьажэньыштым отмэнитлаш, тугак район дэн ола шэмэр дэпутат Совэт-шамычын пунчалышт дэн распорьажэньыштым чараш праважэ уло.

Марий АССР Калык Комиссар Совэтын Марий АССР Калык Комиссар-шамычын приказышт дэн инструкцыштым отмэнитлаш праважэ уло.

44 статьа. Марий АССР Калык Комиссар Совэтым Марий АССР Вэрховно Совэт тыгай составаным ышта:

Марий АССР Калык Комиссар Совэтын Прэдсэдатэльжэ;

Марий АССР Калык Комиссар Совэт Прэдсэдатэльын кок замэститэльжэ;

Марий АССР Государствэннэ План Комиссын Прэдсэдатэльжэ;

Марий АССР Калык Комиссаршамыч:

Чодра промышлэнность;

Млəндэ паша;

Финансэ;

Внутрэннэ торговльо;

Внутрэннэ паша;

Йустицэ;

Тазалык аралымэ;

Туныктымо паша;

Вэрласэ промышлэнность;

Коммунальнэ озанлык;

Социальнэ обэспэчэньэ;

Корно управлэньэ начальник;

ССР Ушэм СНК Заготовко комитэт уполномочэнный;

Искусство паша Управлэньэ Начальник.

45 статьа. Марий АССР Вэрховно Совэтын дэпутатшэ Марий АССР Правитэльствылан альэ Марий АССР Калык Комиссарлан йодмашым пуа гын, нунэ тудлан кум кэчэ эртымэ дэч ончыч Марий АССР Вэрховно Совэтын шомак дэнэ йа возымаш дэнэ вашмутым пуаш обӓзан улыт.

46 статьа. Марий АССР Калык Комиссар-шамыч РСФСР дэн Марий АССР Конституций почэш МАССР компэтэнцыш пурышо государствэннэ управлэньэ отраслым вуйлатэн шогат.

47 статьа. ССР Ушэм, РСФСР дэн Марий АССР закон нэгызэш, ССР Ушэм, РСФСР да Марий АССР Калык Комиссар Совэтын пунчалышт дэн распорьажэньышт нэгызэш, РСФСР Калык Комиссариатшамычын приказышт дэн инструкцышт нэгызэш да нуным шукташлан лийын, Марий АССР Калык Комиссар-шамыч соотвэтствуйушо Калык Комиссариат-шамычын компэтэнцыжэш пурышо приказым да инструкцым луктыт, тудым шуктымым тэргат.

48 статьа. Марий АССР Калык Комиссариат-шамыч нунылан ӱшанэн пумо государствэннэ управлэньэ отраслым вуйлатат да Марий АССР Калык Комиссар Совэтлан, тугак РСФСР-н соотвэтствуйушо Калык Комиссариатыштлан подчиньаталтыт.

(Умбакыжэ 3-шо могырышто)

МАРИЙ АВТОНОМ СОВЭТ СОЦИАЛИСТ РЭСПУБЛИК
КОНСТИТУЦИИ (Тӱҥ Закон)

Умбакыжэ

V глава

Государствэннэ властьын вэрласэ орган-шамычшэ

49 статья. Районлаштэ, олалаштэ, посьолкылаштэ, йаллаштэ государствэннэ властьын органышт шэмэр дэпутат-шамычын Совэтышт улыт.

50 статья. Районысо, оласэ, посьолкысо, йалысэ шэмэр-шамыч район, ола, посьолко, йал шэмэр дэпутат-шамыч Совэтым кок ий сроклан сайлат.

51 статья. Шэмэр дэпутат-шамычын Совэтышт (районысо, оласэ, посьолкысо, йалысэ) шкэ тэрриторийыштышт культурно-политик дэн озанлык строитэльствым вуйлатат, вэрысэ бӱджэтым ыштат, шкэныштын подчиньэныштышт улшо управлэньэ орган-шамычын пашаштым вуйлатат, государствэннэ порьадкэ аралымым шуктэн шогат, элын обороноспособностьшым вийангдаш полшат, законым шуктат да граждан-шамычын праваштым аралат.

52 статья. Шэмэр дэпутат-шамычын Совэтышт, нунылан ССР Ушэм, РСФСР дэн Марий АССР закон дэнэ пумо права чоло пунчалым луктыт да распорьажэньым пуат.

53 статья. Район, ола, посьолко дэн йал шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын исполнитэльнэ дэн распорьадитэльнэ органышт—нунын сайлымэ исполнитэльнэ комитэтышт улыт. Тушко прэдсэдатэль, тудын замэститэльышт, сэкрэтарь да члэн-шамыч пурат.

54 статья. Изирак йаллаштэ йал шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын исполнитэльнэ да распорьадитэльнэ органжэ—нунын сайлымэ прэдсэдатэль, тудын замэститэльжэ да сэкрэтарь улыт.

55 статья. Шэмэр дэпутат Совэт-шамычын исполнитэльнэ комитэтышт (районысо, оласэ, посьолкысо, йалысэ) шэмэр дэпутат-шамыч соотвэтствуйушо Совэтын да кӱшнӧ шогышо государствэннэ орган-шамычын пунчалышт нэгызэш шкэ тэрриторийыштышт культурполитик дэн озанлык строитэльствым вуйлатымашым шуктат.

56 статья. Район шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын сэссийыштым нунын исполнитэльнэ комитэтышт талукышто 6 кана дэч шуэн огыл погат.

57 статья. Ола, посьолко дэн йал шэмэр дэпутат Совэт-шамычын сэссийыштым нунын исполнитэльнэ органышт тылзэш ик кана дэч шуэн огыл погат.

58 статья. Район дэн ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэт шкэ сэссийышт жаплан сэссийын засэданьыжым эртараш прэдсэдатэль дэн сэкрэтарьым сайлат.

59 статья. Йал совэт прэдсэдатэль йал Совэтым пога да тудын засэданьыжым эртара.

60 статья. Шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын исполнитэльнэ органышт, нуным сайлышэ шэмэр дэпутат Совэтлан, тугак кӱшыл шогышо шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын исполнитэльнэ органжылан вигак подотчэтно улыт.

61 статья. Кӱшыл шогышо шэмэр дэпутат-шамыч Совэт исполнитэльнэ комитэтын ӱлыл шогышо исполнитэльнэ комитэт-шамычын пунчалышт дэн распорьажэньыштым отмэнитлаш да ӱлыл шогышо шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын пунчалжэ дэн распорьажэньыжым чараш праважэ уло.

62 статья. Кӱшыл шогышо шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын ӱлыл шогышо шэмэр дэпутат-шамыч Совэт да тудын исполнитэльнэ комитэт пунчалышт дэн распорьажэньыштым отмэнитлаш праважэ уло.

63 статья. Район шэмэр дэпутат-шамычын Совэтышт исполнитэльнэ комитэтын тыгай отдэлжэ-шамычым ыштат:
млландэ паша;
калык туныктымо;
финансэ;
внутрэннэ торговльо;
тазалык аралымэ;
социальнэ обэспэчэньэ;
общо;
корно паша;
план комисс;
исполком прэдсэдатэль пэлэн кадр сэктор,

да, тиддэч посна, район озанлык ойыртышлан кэлшышын, Марий АССР Вэрховно Совэтын пэнгыдэмдымыжэ дэнэ, район шэмэр дэпутат Совэт-шамыч коммунальнэ дэн вэрласэ [промышлэнность отдэлым ыштат.

64 статья. Район условийлан кэлшышын ССР Ушэмын да РСФСР-ын законышт нэгызэш, Марий АССР Вэрховно Совэтын пэнгыдэмдымыжэ, Внутрэннэ паша Калык Комиссариат районысо шэмэр дэпутат-шамыч Совэт пэлэн шкэ управлэньыжым ышта.

65 статья. Район шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын отдэлышт шкэ пашаштышт район шэмэр дэпутат-шамыч Совэтлан да тудын исполнитэльнэ комитэтшылан, тугак Марий АССР-ын соотвэтствуйушо Калык Комиссариатшылан подчиньаталалтыт.

66 статья. Ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэт исполнитэльнэ комитэтын тыгай отдэл шамычым ышта:
финансэ;
коммунальнэ озанлык;
внутрэннэ торговльо;
тазалык аралымэ;
калык туныктымо;
социальнэ обэспэчэньэ;
общо;
план комисс;
исполком прэдсэдатэль пэлэн кадр сэктор,

да, тиддэч посна, ола промышлэнностьын, тудын оласэ да ола воктэнсэ озанлык ойыртышлан кэлшышын тыгай отдэлым ышта:
вэрласэ промышлэнность;
млландэ паша.

67 статья. Ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын отдэлышт шкэ пашаштышт ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэтлан да тудын исполнитэльнэ комитэтшылан, тугак район шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын соотвэтствуйушо отдэлжылан подчиньатлалтыт.

68 статья. Йошкар-Ола шэмэр дэпутат-шамыч ола Совэтын отдэлышт шкэ пашаштышт Йошкар-Ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэтлан да тудын исполнитэльнэ комитэтшылан, тугак Марий АССР-ын соотвэтствуйушо Калык Комиссариатшыланат вигак подчиньатлалтыт.

VI глава

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликын бӱджэтшэ

69 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик государствэннэ бӱджэтым Марий АССР Калык Комиссар Совэт ышта да Марий АССР Вэрховно Совэтлан пэнгыдэмдаш пуа.

Марий АССР Вэрховно Совэтын пэнгыдэмдымэ Марий АССР бӱджэт чыла калыклан шинчэн шогаш публиковатлалтэш.

70 статья. Марий АССР Вэрховно Совэт бӱджэтнэ комиссым сайла, тидэ комисс Марий АССР бӱджэт нэргэн заклычэньыжым Вэрховно Совэтлан пуа.

71 статья. Марий АССР бӱджэт шуктымо отчотым Марий АССР Вэрховно Совэт пэнгыдэмда да чыла калыклан шинчэн шогаш публиковатла.

72 статья. Марий АССР бӱджэтышкэ да район, ола, посьолко дэн йал Совэт-шамычын вэрласэ бӱджэтышкышт вэрласэ озанлык дэн налмэ доход да нунын тэрриторийыштэ пурышо государствэннэ доход отчисльэнэ, тугак ССР Ушэм дэн РСФСР закон ончыктымо нарэ вэрласэ налог дэн сбор пурталтыт.

VII глава

Суд дэн прокуратур

73 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликыштэ правосудийым калык суд-шамыч, Марий АССР-ын Вэрховно Судшо, ССР Ушэм Вэрховно Совэтын пунчалжэ почэш ышталтшэ С С Р Ушэмысэ спэциальнэ суд-шамыч илышыш пуртэн шогат.

74 статья. Чыла судлаштэ, закон дэнэ лӱмын ончыктымо дэч моло пашаэ калык засэдатэль-шамыч дэнэ ончалтэш.

75 статья. Марий АССР Вэрховно Суд—Марий АССР-ын эн кӱшыл судэбнэ органжэ. Марий АССР-ын Вэрховно Судшылан Марий АССР-ысэ чыла судэбнэ орган-шамычын суд пашаштым эскэрэн шогымаш пуалтэш.

76 статья. Марий АССР Вэрховно Судым Марий АССР Вэрховно Совэт вич ий сроклан сайла.

77 статья. Калык суд-шамычым районын гражданжэ-шамыч вэсэ общо, вик да тӧр сайлымэ права нэгызэш, тайнэ голосоватлэн, кум ий сроклан сайлат.

78 статья. Марий АССР-ыштэ суд паша утларакшым марий калык илымэ йал районлаштэ да посьолкылаштэ—марий йылмэ дэнэ, утларакшым руш калык илымэ йал районлаштэ да посьолкылаштэ—руш йылмэ дэнэ, утларакшым татар калык илымэ йал районлаштэ да посьолкылаштэ—татар йылмэ дэнэ, Марий АССР цэнтральнэ суд учрэждэньылаштэ марий да руш йылмэ дэнэ ончалтэш. Нинэ йылмым шинчыдымэ йэнглан матэриалым пэрэводчик гоч т ӱ р ы с умылтараш, тугак шочмо йылмэ дэнэ судышто ойлаш права пуалтэш.

79 статья. Марий АССР-ын чыла судыштыжат, закон дэнэ посна ончыктымо дэч моло паша открыто ончалтэш, обвиньаэмыйлан аралалташыжэ права пуалтэш.

80 статья. Судья-шамыч нэзависимэ улыт, нуно законлан гына подчиньаталалтыт.

81 статья. Чыла Калык Комиссариат-шамычын, нунын подвэдомствэннэ учрэждэньыштын, тӧрак должностной йэн-шамычын, да садгак Марий АССР тэрриторийысэ граждан-шамычын законым тӱрыс илышыш пуртымашыштлан эн кӱшыл надзорым ССР Ушэм Прокурор вигак да РСФСР Прокурор дэн Марий АССР Прокурор гочат шуктэн шога.

82 статья. Марий АССР Прокурорым ССР Ушэм Прокурор вич ий сроклан шогалта.

83 статья. Марий АССР-ысэ район дэн ола прокурор-шамычым, ССР Ушэмын Прокуроржо пэнгыдэмдымэ дэнэ, РСФСР Прокурор вич ий сроклан шогалта.

84 статья. Прокуратур орган-шамыч шкэ пашаштым вэрласэ нимогай орган дэчат нэзависимэ ыштат, нуно ССР Ушэм Прокурорлан да РСФСР Прокурорлан гына подчиньатлалтыт.

VIII глава

Граждан-шамычын тӱҥ правашт да обӓзанностьышт

85 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик граждан-шамыч пашам ышташ, вэс сэмын манаш, гарантированнэ пашам налаш, количэство да качэствэ шот дэнэ пашадарым налаш праван улыт.

Паша ыштышаш права калык озанлыкым социалистичэски организоватлымэ дэнэ, совэт общэствын производитэльнэ вийжэ чарныдэ кушкын шогымо дэнэ, озанлык кризис лийын кэртмашым пытарымэ дэнэ да пашадымылыкым пытарымэ дэнэ шуктал шога.

86 статья. Марий АССР граждан-шамычын канаш правашт уло. Канаш пумо права пашаэ-шамычын утларак шуко ужашыжлан паша кэчым 7 шагат мартэ кӱчыкэмдымэ дэнэ, пашаэ дэн служащий-шамычлан пашадарым тӱлэнак ий йэда канымэ жапым пумо дэнэ, шэмэр-шамычым обслуживатлаш шуко санаторий, канымэ пӧрт, клуб-шамычым пумо дэнэ граждан-шамычлан шукталт шога.

87 статья. Марий АССР граждан-шамыч шоҥгэммэкышт, тугак чэрланымэкышт йа паша ыштэн кэртдымэ лиймэкышт матэриальнэ полышым налаш праван улыт.

Тидэ права пашаэ дэн служащий-шамычым государствэннэ шотэш социальнэ страховатлымаш кумдан шарлымэ дэнэ, шэмэр-шамычлан мэдицин полышым йара пумо дэнэ, шэмэрлан шуко курортым пумо дэнэ шукталтэш.

88 статья. Марий АССР граждан-шамыч образованьым налаш праван улыт.

Тидэ права тӱҥалтыш школышто всэобщо обӓзатэльнэ туныктымо дэнэ, тунэммылан, тудо коклаштэ высшэ школышто тунэммыланат, оксам тӱлыдымӧ дэнэ, высшэ школлаштэ тунэмшэ-шамычлан утларак шуко ужашыжлан государствэннэ стипэндий пумо систэм дэнэ, школлаштэ шочмо йылмэ дэнэ туныктымо дэнэ, завод, совхоз, машина-трактор станцэ дэн колхозлаштэ шэмэр-шамычлан производствэнэ,

(Мучаш 4-шэ могырышто)

МАРИИ АВТОНОМ СОВЭТ СОЦИАЛИСТ РЭСПУБЛИК

КОНСТИТУЦИИ (Тӱҥ Закон)

Мучаш

тэхничэски да агрономичэски туныктымашым окса тӱлыдэ пумо дэнэ илышыш пурталт шога.

89 статья. Марий АССР - ыштэ озанлык, государствэннэ, культур дэн общэствэннэ-политик илышын чыла областьлаштыжат ӱдрамашлан пӧрйэҥ дэнэ тӧрак права пуалтэш.

Ӱдрамашын тидэ праважэ пашаышташ, пашадарлан, канаш, социальнэ страхованьылан да тунэмаш пӧрйэҥ дэнэ тӧрак ӱдрамашлан правам пумо дэнэ, ава дэн азажын интэрэсыштым государствын аралымыжэ дэнэ, мӱшкыран годым ӱдрамашлан пашадарым тӱлэнак канаш пумо дэнэ, аза ыштымэ шуко пӧрт, йоча йаслэ да сад улмо дэнэ илышыш пурталт шога.

90 статья. Марий АССР гражданшамычын, нунын национальностьышт дэн расыштым ончыдэ, озанлык, государствэннэ, культур дэн общэствэннэ-политик илышын чыла областьыштыжэ ик тӧр праван улмышт—пудырташ лийдымэ закон.

Граждан-шамычын расэ дэн национальность шотыштым ончэн, нунын правашты вигак йа косвэннэ кэч могай ограничиватлымашат, альэ мӧнгэшла, нунын правашты вигак да косвэннэ кэч могай кугэмдымашат, тугак расэ дэн национальностьым ойыркалаш альэ ужын кэртдымэ да шотлыдымо лийаш кэч могай мутым шаркалымашат закон дэнэ каратлалтэш.

91 статья. Граждан-шамычын совэсть эрыкыштым шуктышашлан лийын, Марий АССР-ыштэ чэркым государствэ дэч да школым чэркэ дэч ойырымо. Чыла граждан рэлигий йӱлам эртараш эрыкан да рэлигий ваштарэш пропагандироватлаш эрыкан.

92 статья. Шэмэр-шамычын интэрэсышт дэнэ кэлыштарэн да социалист стройым пэҥгыдэмдышашлан лийын Марий АССР граждан-шамычлан закон дэнэ тыгай гарантий пуалтэш:

а) мутлан эрык;

б) пэчатьлан эрык;

в) погынымаш дэн митинглан эрык;

г) урэмыштэ шэствий дэн дэмонстрацылан эрык.

Граждан-шамычын тидэ правашым шуктышашлан, шэмэр-шамычлан да нунын организацыштлан типографий, кагаз запас, общэствэннэ зданьэ, урэм, вэзэ срэдствэ да нуным шуктышашлан кӱлэш моло матэриальнэ условий пуалтэш.

93 статья. Шэмэр - шамычын интэрэсыштлан кэлыштарэн да калык массын организационно самодэйатэльностшо дэн политик активностьшым вийаҥдышашлан лийын, Марий АССР граждан-шамычлан общэствэ организацылаш: профэссиональнэ ушэмлаш, коопэратив ушэмлаш, рвэзэ - шамыч организацылаш, спортивнэ дэн оборонно организацылаш, культурно, тэхничэский да научно общэство ушнаш права пуалтэш, а пашазэ класс радам гыч да моло шэмэр кокла гычат лэкшэ эн активнэ да сознатэльнэ граждан-шамыч социалист стройым пэҥгыдэмдымэ да вийаҥдымэ вэрч шэмэр-шамычын кучэдалмаштышт эн ончыл отрьад улшо да шэмэр-шамычын чыла организацыштышт, кэч общэствэннэ, тугак государствэннэ организацыштат вуйлатышэ йадро лийын шогышо Пӱтынь Ушэм Коммунист (большэвик) Партийыш ушнат.

94 статья. Марий АССР граждан-шамычлан личностьым тӱкаш лийдымылык (нэприкосновэнность) шуктэлтэш. Суд пунчал дэч посна альэ прокурор кэлшымэ дэч посна моло сэмын нигэмат арэстоватлаш огэш лий.

95 статья. Граждан - шамычын илымэ вэрыштым тӱкаш лийдымылыкым (нэприкосновэнность) да ваш-ваш возгалымашын тайностьшым закон арала.

96 статья. Шэмэр-шамычын интэрэсыштым аралымылан альэ научно пашалан, альэ национальнэ - освободитэльнэ кучэдалмылан поктылмо вэс эллаcэ граждан-шамычлан утлэн илаш Марий АССР правам пуа.

97 статья. Марий АССР - ын кажнэ гражданинжэ Совэт Социалист Рэспублик Ушэм Конституцийым, Россий Совэт Фэдэративнэ Социалист Рэспублик Конституцийым, Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Конституцийым шуктэн шогаш, законым шукташ, паша дисциплиным кучаш, общэствэннэ долгым чэстный шуктэн шогаш, социалист общэжитийын правилжым пагалаш обӓзан.

98 статья. Общэствэннэ социалист собствэнность совэт стройын свӓщэннэ да тӱшка лийдымэ нэгызшэ улмылан кӧра, родинын пойанлыкшэ дэн куатшын источникшэ улмылан кӧра, чыла шэмэрын улан культурно илышыштын источникшэ улмылан кӧра Марий АССР-ын кажнэ гражданинжэ общэствэннэ социалист собствэнностьым аралаш да пэҥгыдэмдаш обӓзан.

Общэствэннэ, социалист собствэнность тӱкаш тӧчышӧ йэҥ шамыч калыкын тушманжэ улыт.

99 статья. Всэобщо воинский обӓзанность—закон.

Пашазэ Крэсаньык Йошкар Армийыштэ воинский службо Марий АССР граждан шамычын почотно обӓзанностьышт.

100 статья. Отэчэствым аралымаш Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликысэ кажнэ гражданинын свӓщэннэ долгшо. Родинылан измэным ыштымаш: присьэгым пудыртымаш, тушман вэлыш вончымаш, государствын сар вийжылан энгэкым кондымаш, шпионаж—эн нэлэ осал пашалан шотлалтын, законын чыла строгостьшо дэнэ каратлалтыт.

IX глава

Сайлымаш систэмэ

101 статья. Чыла шэмэр дэпутат-шамыч Совэтыш: Марий АССР Вэрховно Совэтыш, районласэ, олаласэ, посьолкыласэ да йаллаcэ шэмэр-дэпутат-шамыч Совэтыш дэпутат-шамычым сайлымаш всэобщо, тӧр да вик сайлымаш права нэгызэш, тайнэ голосованьэ дэнэ эртаралтэш.

102 статья. Дэпутат-шамычым сайлымаш всэобщо: могай расэ дэн национальность гыч улмыштым, вэра кучымыштым, образоватэльнэ цэнзыштым, иқ вэрыштэ илымыштым, социальнэ шотыштo могай гыч лэкмыштым, имущэствэннэ положэньыштым да ожнысо пашаштым ончыдэ, ушдымо да сайлымэ праваштым суд дэнэ лишитлэн сулитлымэ-шамыч дэч молышт—чыланат Марий АССР-ын 18 ийым шуктышо чыла гражданжэ дэпутат сайлымаштэ лийаш да сайлалташ праван улыт.

103 статья. Дэпутат-шамычым сайлымаш тӧр: кажнэ гражданинын ик йӱкшӧ уло; сайлымаштэ чыла граждан ик тӧрак лийэш.

104 статья. Ӱдрамаш-шамыч пӧрйэҥ дэнэ тӧрак сайлэн да сайлалт кэртшэ праван улыт.

105 статья. Йошкар Армий радамыштэ улшо граждан-шамыч моло граждан дэнэ тӧрак сайлэн да сайлалт кэртшэ праван улыт.

106 статья. Дэпутат-шамыч вик сайлалтыт: чыла шэмэр дэпутат-шамыч Совэтыш, йал дэн ола шэмэр дэпутат-шамыч Совэт гыч тӱҥэлын Марий АССР Вэрховно Совэтыш шумэш, граждан-шамыч шкэштак вик сайлымашым эртарат.

107 статья. Дэпутат-шамычым сайлымэ годым голосованьэ тайнэ эртаралтэш.

108 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликысэ шэмэр дэпутат-шамыч Совэтыш сайлымаш, сайлымэ округ йэда, тыгай нормо дэнэ эртаралтэш:

район Совэтыш, районын кугытшым ончэн,—шагал гын 500 йэҥ дэч да эн шукыжо 1.500 йэҥ дэч—ик дэпутат;

ола Совэтыш олан кугытшым ончэн, —шагал гын 100 йэҥ дэч да эн шукыжо 1000 йэҥ дэч—ик дэпутат;

йал совэтыш, йал Совэт пашаыштымэ районын кугытшым ончэн,—шагал гын 100 йэҥ дэч да эн шукыжо 250 йэҥ дэч—ик дэпутат.

Кажнэ район, ола, посьолко да йал шэмэр дэпутат-шамыч Совэтыш сайлымэ нормо, тидэ статьаштэ ончыктымо сайлымэ нормо кугыт дэнэ, „Марий АССР шэмэр дэпутат-шамыч Совэтыш сайлымэ нэргэн положэньэ" дэнэ ышталтэш.

109 статья. Сайлымэ годым кандидат-шамыч сайлымэ округ йэда выставлятлалтыт.

Кандидат-шамычым пуаш права общэствэннэ организацэ дэн шэмэр общэствэ-шамычлан: коммунист партийнэ организацэ - шамычлан, профэссиональнэ ушэм шамычлан, коопэратив-шамычлан, рвэзэ организацэ-шамычлан, культурно общэствэ-шамычлан пуалтэш.

110 статья. Кажнэ дэпутат шкэ пашажэ нэргэн да шэмэр дэпутат-шамыч Совэтын пашажэ нэргэн сайлышэ-шамычлан отчотым пуаш обӓзан да сайлышэ шамыч кокла гыч шукыракшын пунчалжэ дэнэ тудо, законышто ончыктымо порьадкэ почэш, кэч кунамат мӧнгэш ӱжын налалт кэртэш.

X глава

Гэрб, флаг, столицэ

111 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликын государствэннэ гэрбшылан РСФСР государствэннэ гэрб шотлалтэш. Тудо тыгай: кэчэ йолла коклаштэ йошкар тӱс ӱмбалнэ вургышт дэнэ ӱлкыла, ырэсла пыштымэ шӧртньӧ сорла дэн чӧгыт (молот) сӱрэтлымэ, йыржэ шурно парча; тушак руш да марий йылмэ дэнэ „РСФСР" да „Чыла эл пролэтар шамыч, ушныза" манын возымо, „РСФСР" возымо йымалан изирак буква дэнэ, руш да марий йылмэ дэнэ „Марий АССР" манын йэшарэн возымо.

112 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликын государствэннэ флагшылан РСФСР флаг шотлалтэш. Тудо тыгай: йошкар тистын кӱшыл шола лукыштыжо, флаг вурго воктэн, шӧртньӧ буква дэнэ руш да марий йылмэ дэнэ „РСФСР" манын возымо, „РСФСР" возымо йымалан, изирак буква дэнэ, руш да марий йылмэ дэнэ „Марий АССР"—манын возымо.

113 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликын столицыжэ—Йошкар-Ола.

XI глава

Конституций вашталтымэ порьадкэ

114 статья. Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Вэрховно Совэтын шукыракшэ—$^2/_3$ ужаш дэч шагал огылжо голосоватлымэ дэнэ лукмо пунчалжэ почэш да тидэ пунчалым РСФСР Вэрховно Совэт пэҥгыдэмдымэк вэлэ Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Конституций вашталт кэртэш.

Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик Чрэзвычайнэ XI-шэ Совэт Сйэздын прэзидиумжо:

АНДРЭИЭВ П. И.	МИКИН Г. Г
АФИНОГЭНОВ К. М.	МОЧАИЭВ К. Г.
БУСЫГИН И. Н.	МОСОЛОВ В. П.
ВРУБЛЭВСКИИ Ч. И.	МАМАИЭВА Т.
ВЛАСОВ Г. А.	НИКИФОРОВ М. Е.
ГАВРИЛОВА А. Г.	ОПЫХТИНА В. И.
ИЭГОРЭНКО Г. И.	ОРЛОВ В. Д.
ИЭМЭЛЬИАНОВ М. Е.	ПИРОГОВ Н. И.
ИГНАТЬИЭВ Г. И.	САПАИЭВ Н. Н.
ИВАНОВ И. С.	СОЗОНОВА А. О.
КАРАЧАРОВ А. И.	ТРОИЦКИИ П. Н.
ЛАРИНА И. М.	ТРОФИМОВ И. Т.
МАКАРОВ С. Д.	УМОВА Ю. С.
	ЭШКИНИН А. Ф.

Отв. рэдактор В. В. ЛАЗАРЭВ.

Упол. Марлита А-82. Тираж 2645 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М. К"